

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

IZVRŠENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA PRVO POLUGODIŠTE 2016.

- VODIČ ZA GRAĐANE -

*Nacrt prijedloga polugodišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za prvo polugodište 2016. godinu usvojen je na 39. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 13. rujna 2016. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

U prvoj polovici 2016. godine bruto domaći proizvod zabilježio je realni rast od 2,7% u prvoj polovici 2016. godine u usporedbi s istim razdobljem 2015. Domaća potražnja dala je pozitivan doprinos povećanju BDP-a u prvoj polovici godine, prvenstveno potaknuta potrošnjom kućanstava, dok je neto inozemna potražnja zabilježila negativan doprinos. Inflacija je iznosila -1,5% u prvoj polovici ove godine. Industrijska proizvodnja zabilježila je međugodišnji rast od 5,2% u prvih šest mjeseci 2016. godine, dok je promet od trgovine na malo zabilježio je realni rast od 3,3%. Ukupan broj noćenja turista zabilježio je rast od 4,4% na međugodišnjoj razini u prvih šest mjeseci 2016. godine. Tijekom 2016. godine bilježi se kontinuirani rast građevinske aktivnosti, po prvi puta od 2008. godine. U prvoj polovici 2016. indeks obujma građevinskih radova zabilježio je međugodišnji rast od 3,0%. Tijekom 2016. godine nastavljeni su pozitivna kretanja na tržištu rada. Podaci ankete o radnoj snazi ukazuju na međugodišnji rast zaposlenosti od 0,7% u prvom tromjesečju 2016., dok podaci o broju osiguranika HZMO-a pokazuju rast od 1,8% u prvoj polovici 2016. u odnosu na isto razdoblje 2015. Prosječan broj registriranih nezaposlenih u prvih šest mjeseci 2016. godine iznosio je 260.913, što je smanjenje od 13,5% u usporedbi s istim razdobljem 2015. Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 16,1% u prvih šest mjeseci 2016. te je bila za 1,9 postotnih bodova niža na međugodišnjoj razini.

Ostvarenja osnovnih makroekonomskih pokazatelja u prvom polugodištu 2016.

	2016.						2016.		2016.
	I	II	III	IV	V	VI	I - III	IV - VI	I - VI
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno*	-	-	-	-	-	-	2,7	2,8	2,7
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	-0,8	-1,4	-1,7	-1,7	-1,8	-1,6	-1,3	-1,7	-1,5
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	9,4	4,7	6,9	5,0	1,6	4,1	6,9	3,5	5,2
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	2,9	3,2	3,5	3,2	3,9	2,8	3,2	3,3	3,3
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	1,3	8,4	3,2	1,0	3,3	1,5	3,4	4,6	3,0
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	9,5	16,1	25,5	-4,2	7,3	2,5	18,9	3,0	4,4
Stopa registrirane nezaposlenosti, %*	17,9	17,8	17,2	15,9	14,4	13,6	17,6	14,6	16,1
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK)*	3,5	5,7	2,9	-1,3	11,0	-3,1	4,0	2,0	3,0
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK)*	10,3	5,2	-1,5	4,4	7,3	-4,3	3,9	2,4	3,1
Prosječan tečaj HRK/EUR	7,65	7,64	7,57	7,49	7,49	7,51	7,62	7,50	7,56
Inozemni dug, milijuni EUR	45.308	44.499	44.295	44.369	-	-	44.295	-	-
Ukupni krediti, % godišnja promjena	-4,4	-5,6	-5,7	-5,3	-5,3	-4,8	-5,7	-4,8	-4,8

* Privremeni podaci.

Izvor: Državni zavod za statistiku

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni prihodi državnog proračuna u prvoj polovici 2016. godine ostvareni su u iznosu od **56,3 milijarde kuna** ili 49% godišnjeg plana, a na međugodišnjoj razini bilježe rast od 10,5%

- **Porezni prihodi u prvom polugodištu 2016.** godine ostvareni za 8,1% više nego u prvom polugodištu 2015. godine i iznose 34,3 milijarde kuna ili 49,8% godišnjeg plana.
- **Prihodima od poreza na dohodak** prikupljeno je 1,2 milijarde kuna, što čini međugodišnji rast od 21,5% odnosno razinu od 58,2% godišnjeg plana.
 - ovako povećanje prvenstveno je rezultat pozitivnih kretanja na tržištu rada, ali i visokih uplata prihoda od kamata na štednju
- **Prihod od poreza na dobit** ostvaren je u iznosu od 4,2 milijarde kuna ili 69,8% godišnjeg plana, čime na međugodišnjoj razini bilježi povećanje od 21,7%.
 - rezultat boljeg poslovanja poduzeća tijekom 2015. godine i izmjena Zakona o porezu na dobit (ograničeno je korištenje olakšice za reinvestiranu dobit)
- **Prihod od poreza na dodanu vrijednost** ostvaren je u iznosu od 20,5 milijardi kuna ili 46% godišnjeg plana, čime na međugodišnjoj razini bilježi povećanje od 1%.
 - rezultat rasta potrošnje uslijed pozitivnih kretanja u gospodarstvu
- Prikupljeni **prihod od posebnih poreza i trošarina** iznose 7,3 milijarde kuna ili 52,3% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 22,2%.

- **Prihodi od doprinosa** u prvom polugodištu 2016. godine ostvareni su u iznosu od 10,9 milijardi kuna ili 49,4% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 3,8%.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA PRVO POLUGODIŠTE 2016. GODINE PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

000 HRK	Ostvarenje	Ostvarenje	Indeks	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2015.	I. - VI. 2015			I. - VI. 2016.		
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
UKUPNI PRIHODI	109.755.888	50.953.899	46,4	114.919.156	56.309.755	49,0	110,5
PRIHODI POSLOVANJA	109.110.879	50.738.654	46,5	114.316.226	56.135.068	49,1	110,6
61 Prihodi od poreza	68.014.777	31.736.671	46,7	68.863.721	34.303.060	49,8	108,1
611 Porez i prizet na dohodak	2.068.143	1.010.908	48,9	2.109.647	1.228.309	58,2	121,5
612 Porez na dobit	6.244.055	3.457.381	55,4	6.023.101	4.206.564	69,8	121,7
613 Porezi na imovinu	172.368	84.043	48,8	175.107	88.382	50,5	105,2
614 Porezi na robu i usluge	59.090.678	27.013.662	45,7	60.077.728	28.577.648	47,6	105,8
6141 Porez na dodanu vrijednost	43.577.753	20.258.978	46,5	44.438.088	20.457.318	46,0	101,0
6142 Porez na promet	169.138	83.238	49,2	172.641	97.737	56,6	117,4
6143 Posebni porezi i trošarine	13.923.204	6.007.145	43,1	14.047.681	7.343.715	52,3	122,2
61431 Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	813.670	389.367	47,9	832.331	481.513	57,9	123,7
61432 Trošarina na energente i električnu energiju	7.781.809	3.344.557	43,0	7.914.966	3.607.636	45,6	107,9
61433 Trošarina na alkohol i alkoholna pića	254.792	109.427	42,9	258.763	114.049	44,1	104,2
61434 Trošarina na pivo	639.328	252.686	39,5	622.164	256.351	41,2	101,5
61435 Poseban porez na bezalkoholna pića	123.126	52.984	43,0	124.069	52.846	42,6	99,7
61436 Trošarina na duhanske proizvode	4.187.275	1.800.147	43,0	4.169.970	2.773.700	66,5	154,1
61437 Poseban porez na kavu	123.186	57.938	47,0	125.418	57.607	45,9	99,4
61438 Poseban porez na luksuzne proizvode	20	39	198,8	0	13	0,0	32,2
6146 Ostali porezi na robu i usluge	374.588	203.176	54,2	345.701	184.711	53,4	90,9
6147 Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	305.311	148.626	48,7	314.984	166.474	52,9	112,0
6148 Naknade za priridivanje igara na sreću	740.684	312.498	42,2	758.633	327.693	43,2	104,9
615 Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	419.113	160.771	38,4	478.138	201.805	42,2	125,5
616 Ostali prihodi od poreza	20.419	9.905	48,5	0	352	0,0	3,5
62 Doprinosi	22.853.390	10.522.117	46,0	22.127.597	10.926.242	49,4	103,8
622 Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20.916.547	9.572.158	45,8	20.153.998	9.960.491	49,4	104,1
623 Doprinosi za zapoajavanje	1.936.843	949.958	49,0	1.973.600	965.751	48,9	101,7
63 Pomoći	4.958.317	2.761.305	55,7	9.744.204	4.211.926	43,2	152,5
64 Prihodi od imovine	2.779.833	1.276.635	45,9	2.557.838	1.287.545	50,3	100,9
641 Prihodi od finansijske imovine	951.407	548.628	57,7	832.218	632.356	76,0	115,3
642 Prihodi od nefinansijske imovine	1.789.006	704.797	39,4	1.695.040	637.736	37,6	90,5
643 Prihodi od kamata za dane zajmove	39.420	23.210	58,9	30.580	17.453	57,1	75,2
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.596.965	1.350.112	37,5	3.368.339	1.766.107	52,4	130,8
651 Upravne i administrativne pristojbe	492.251	248.260	50,4	489.765	248.967	50,8	100,3
652 Prihodi po posebnim propisima	3.104.714	1.101.853	35,5	2.878.574	1.517.141	52,7	137,7
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.177.858	316.825	26,9	1.264.533	511.353	40,4	161,4
661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.063.194	276.763	26,0	1.208.517	480.338	39,7	173,6
663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	114.664	40.062	34,9	56.016	31.016	55,4	77,4
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.161.397	2.485.484	48,2	5.807.701	2.873.735	49,5	115,6
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	568.342	289.505	50,9	582.291	255.100	43,8	88,1
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	645.009	215.246	33,4	602.930	174.688	29,0	81,2
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	54.303	15.292	28,2	28.000	16.978	60,6	111,0
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	311.301	150.441	48,3	533.755	149.973	28,1	99,7
73 Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	715	715			158		
74 Prihodi od prodaje zaliha	278.690	48.798	17,5	41.175	7.578	18,4	15,5

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u prvih šest mjeseci 2016. godine iznosi **58,7 milijardi kuna** što je 48,0% planiranih rashoda za 2016. godinu. Uspoređujući izvršenje rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2016. s izvršenjem rashoda 2015. godine vidljivi su rezultati napora poduzeti u dijelu fiskalne konsolidacije koji se očituju kroz postignute uštede na rashodima koji se financiraju iz izvora koji utječu na manjak državnog proračuna uz istovremeno povećanje apsorpcije fondova Europske unije.

- **Rashodi za zaposlene** u prvih šest mjeseci 2016. godine izvršeni su u iznosu od 12,6 milijardi kuna što predstavlja 49,4% planiranih rashoda. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za zaposlene povećani su za 398,1 milijun kuna. Iz izvora koji utječu na manjak državnog proračuna povećani su za 102,2 milijuna kuna, dok su iz ostalih izvora financiranja državnog proračuna povećani za 295,9 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje 2015. Navedeno povećanje rezultat je:

- isplate dodatka za minuli rad od 0,5 posto po godini staža,
- isplate dodataka od 4%, 8% i 10% na vjernost službi od veljače 2016. godine,
- isplata plaća državnim dužnosnicima nakon prestanka obnašanja dužnosti
- povećanja rashoda za jubilarne nagrade prema Odluci o isplati razlike jubilarne

- nagrade službenicima i namještenicima u javnim službama
- povećanja evidentiranih rashoda za zaposlene financiranih vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika koji su Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna izuzeti od obveze uplate u državni proračun te
- povećanja rashoda za zaposlene financiranih iz fondova Europske unije.

- **Materijalni rashodi** izvršeni su u iznosu od 5,1 milijardu kuna što predstavlja 44,8% planiranih sredstava za 2016. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani su za 232,5 milijuna kuna. Iz izvora koji utječu na manjak državnog proračuna, materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 2,8 milijardi kuna što je za 374,2 milijuna kuna manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Navedeno je prvenstveno rezultat smanjenja:
 - rashoda za usluge za 157,7 milijuna kuna
 - ostalih nespomenutih rashoda poslovanja za 105,3 milijuna kuna
 - rashoda za materijal i energiju za 105,7 milijuna kuna.

Uštede su rezultat i primjene „Smjernica za uspostavu standardnih materijalnih troškova kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna radi poboljšanja upravljanja materijalnim rashodima“ koje je donijelo Ministarstvo financija s ciljem smanjenja, odnosno optimizacije materijalnih rashoda.

- **Rashodi za subvencije** izvršeni su u prvom polugodištu 2016. godine u iznosu od 3,7 milijardi kuna što predstavlja 60,1% planiranih sredstava za 2016. Najznačajniji iznos od 2,5 milijardi kuna odnosi se na rashode za subvencije u poljoprivredi, i to za:
 - izravna plaćanja u poljoprivredi 1,4 milijarde kuna te
 - mjere ruralnog razvoja 835,5 milijuna kuna.
- **Naknade građanima i kućanstvima** u prvom polugodištu 2016. izvršene su u iznosu od 22,6 milijardi kuna, što predstavlja 49,8% planiranih sredstava.
 - *mirovine i mirovinska primanja* izvršene su u iznosu od 18,4 milijarde kuna što predstavlja 49,8% ukupno planiranih sredstava.
 - *naknade u socijalnoj skrbi* izvršene su u iznosu od 1 milijarde kuna što je povećanje za 73,3 milijuna kuna u odnosu na 2015. Od navedenog iznosa 63,8 milijuna kuna odnosi se na isplatu naknada za ugroženog kupca energenata koja je započela 1. listopada 2015.

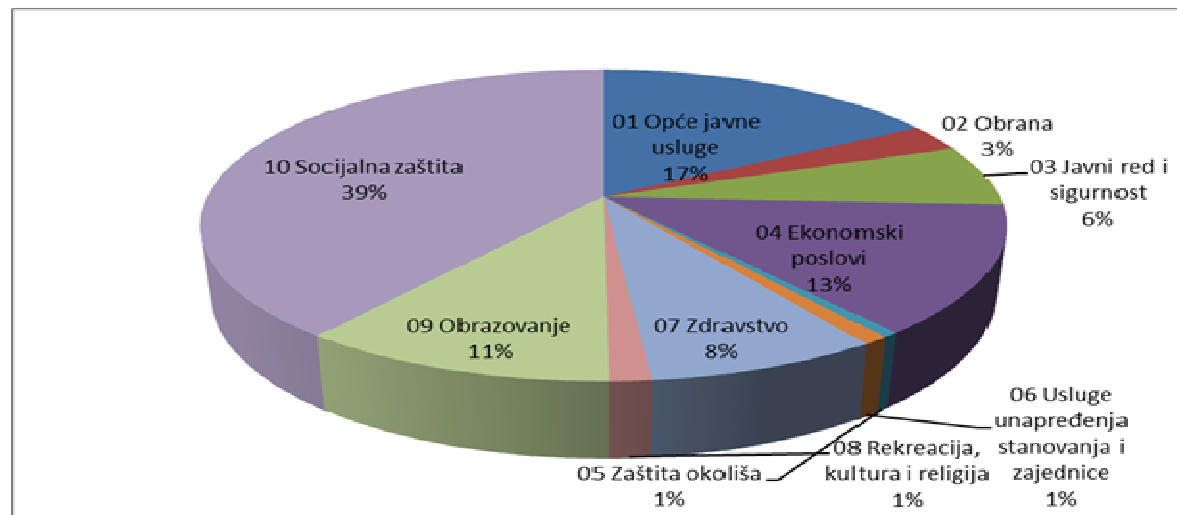
- *naknade za nezaposlene* izvršene su u iznosu od 824,5 milijuna kuna što predstavlja 55,9 % u odnosu na planirana sredstva zbog sezonskog kretanja broja nezaposlenih osoba. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine manje su za 23,4 milijuna kuna.

- U prvom polugodištu 2016. godine **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** izvršeni su u iznosu od 1,2 milijarde kuna odnosno 35,2% plana
 - uobičajena dinamika zbog procesa ugovaranja i izvođenja radova koji dolaze na naplatu u drugom dijelu godine.

KRETANJE RASHODA U 2015. I 2016. GODINI

(u kunama)	Ostvarenje I-VI 2015.	Plan 2016.	Ostvarenje I-VI 2016.	Indeks I-VI 2016./ I-VI 2015.	Indeks I-VI 2016./ P2016.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	58.409.802.996	122.404.490.945	58.697.626.327	99,5	48,0
3 Rashodi poslovanja	57.541.358.883	118.972.122.605	57.490.930.810	99,9	48,3
31 Rashodi za zaposlene	12.175.160.781	25.464.794.978	12.573.292.435	103,3	49,4
32 Materijalni rashodi	4.849.750.631	11.340.466.489	5.082.295.537	104,8	44,8
34 Financijski rashodi	5.876.260.199	11.138.831.220	5.432.403.744	92,4	48,8
35 Subvencije	4.031.691.771	6.116.439.988	3.676.941.186	91,2	60,1
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	5.665.529.315	13.780.099.931	5.671.607.737	100,1	41,2
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	22.651.696.099	45.281.395.721	22.552.655.714	99,6	49,8
38 Ostali rashodi	2.291.270.086	5.850.094.278	2.501.734.457	109,2	42,8
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	868.444.114	3.432.368.340	1.206.695.517	138,9	35,2

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

IZVRŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

- **Ukupni prihodi** izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2016. godine iznosili su **14,5 milijardi kuna**.
- **Ukupni rashodi** izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju iznosili su **14,2 milijarde kuna**.
- **Ukupni višak** izvanproračunskih korisnika iznosio je **304 milijuna kuna**.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK

- **Ukupni manjak državnog proračuna** u prvoj polovici 2016. godine ostvaren je u iznosu **od 2,4 milijarde kuna ili 0,7% BDP-a** što je 5,1 milijardu kuna manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine

Ukupni manjak/višak državnog proračuna

<i>mil. HRK</i>	I. - VI. 2015.	Plan 2016.	I. - VI. 2016.
Prihodi (6+7)	50.954	114.919	56.310
Prihodi poslovanja (6)	50.739	114.316	56.135
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	215	603	175
Rashodi (3+4)	58.410	122.404	58.698
Rashodi poslovanja (3)	57.541	118.972	57.491
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	868	3.432	1.207
Ukupni manjak/višak	-7.456	-7.485	-2.388
% BDP-a	-2,2	-2,2	-0,7

Ukupni manjak/višak općeg proračuna

<i>mil. HRK</i>	I. - VI. 2015.	Plan 2016.	I. - VI. 2016.
Ukupni manjak/višak, državni proračun	-7.456	-7.485	-2.388
% BDP-a	-2,2	-2,2	-0,7
Ukupni manjak/višak, izvanproračunski korisnici	666	-1.240	304
% BDP-a	0,2	-0,4	0,1
Ukupni manjak/višak, jedinice lokalne države	1.176	-507	1.566
% BDP-a	0,4	-0,1	0,5
Ukupni manjak/višak proračuna opće države	-5.614	-9.232	-518
% BDP-a	-1,7	-2,7	-0,2